

АЖЛЫН ДААЛГАВАР

Төслийн нэр	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын салбарын нэгдсэн төсөл
Байршил	Монгол Улс, Улаанбаатар
Ажлын даалгаврын нэр	Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратеги боловсруулах техникийн зөвлөх
Үйлчилгээний нэр	Албан эдийн засагт шилжилтийн цогц бодлогын стратеги, арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх
Гэрээний төрөл	Зөвлөх үйлчилгээ
Хэлний мэдлэг:	Монгол, Англи хэл
Гэрээний хугацаа:	2026.06.01-2026.10.30 (5 сар)

ҮНДЭСЛЭЛ

Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам (ГБХНХЯ) нь Азийн хөгжлийн банк болон Дэлхийн банкны санхүүжилтээр “Салбарын Нэгдсэн төсөл”-ийг хэрэгжүүлж байна. Дэлхийн банкны Олон Улсын хөгжлийн ассоциацийн хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй төслийн хүрээнд хөдөлмөрийн зах зээл дэх боломжийг ажил хайгч болон бичил бизнес эрхлэгчдэд хүртээмжтэй хүргэх, онцгой байдлын үед шаардлага хангасан ажиллагчдад түр хугацааны дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор хэрэгжүүлж байна.

Төсөл нь дараах 4 бүрэлдэхүүн хэсгээс бүрдэнэ:

- 1) Одоогийн хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээний тогтолцоог цогц байдлаар шинэчлэн ажил хайгч болон ажил олгогч нарт “үйлчлүүлэгч-төвтэй” үйлчилгээг хувийн зуучлалын байгууллагуудтай хамтран хүртээмжтэй хүргэх;
- 2) Сонгогдсон хөдөлмөрийн зах зээлийн идэвхтэй хөтөлбөрүүдийн дизайн, хамаарал ба эрэлтэд нийцсэн байдлыг бэхжүүлэх;
- 3) Хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээлэл, дүн шинжилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулснаар байгууллага болон хувь харилцагчид мэдээлэлтэй шийдвэр гаргахад нь туслах, төслийн менежмент, хяналт шинжилгээ, үнэлгээнд дэмжлэг үзүүлэх,
- 4) Бизнес эрхлэгчид болон ажилтнуудад цар тахлын үзүүлсэн сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор зохих шалгуур хангасан ажиллагчид болон ажил олгогчдод богино хугацааны тэтгэмж олгох бүрэлдэхүүн хэсгээс бүрдэнэ.

Төслийн 1-р бүрэлдэхүүн хэсгийн хүрээнд албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратеги боловсруулахаар төлөвлөж байна. Энэ ажил нь МУ-ын Тогтвортой хөгжлийн зорилтын 8.3, “Алсын хараа 2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 3.3 зорилтууд болон ГБХНХЯ-ны албан бусаас албан эдийн засагт шилжих бодлогын арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд хувь нэмрээ оруулна.

Албан бус сектор, албан бус хөдөлмөр эрхлэлт нь хөгжиж буй болон хөгжингүй орнуудын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн чухал сорилтын нэг юм. Хөгжиж буй бусад орнуудын нэгэн адил, Монгол Улсын эдийн засаг, ДНБ болон хөдөлмөрийн зах зээлд албан бус сектор, албан бус ажил эрхлэлт чухал нөлөөтэй байна.

Дэлхийн банкны санхүүжилттэй “Онцгой байдлын үеийн дэмжлэг болон хөдөлмөр эрхлэлт”-ийн төслийн хүрээнд 2024 онд албан бус сектор, албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар хийгдсэн судалгаа, тоон мэдээлэл, статистик шинжилгээ, хуулт эрх зүйн орчин, бодлогын хэрэгжилтийн талаар суурь судалгааг¹ хийсэн. Судалгаанаас үзэхэд 2019-2023 оны хооронд 5 жилийн дунджаар улсын хэмжээнд нийт албан бус ажил эрхлэгчдийн 58%-ийг ХАА-н салбарт ажиллагсад, 42%-ийн ХАА-н бус салбарт ажиллагсад бүрдүүлж байна.

2023 оны байдлаар улсын хэмжээнд нийт 1,215,835 ажиллагчдын 293,757 нь буюу 24 хувь нь ХАА-н салбарт ажиллаж байна. Харин нийт ажиллагсдын 76 хувь буюу 922,078 нь ХААБС салбарт ажиллаж тэдгээрийн 199,147 буюу 22 хувь нь албан бус ажиллагч байна. Нийт салбарын хувьд авч үзвэл нийт ажиллагсдын 472,877 буюу 39 хувь нь албан бус хөдөлмөр эрхэлж байна. ХАА-н бус салбарт албан

¹ Дэлхийн банкны санхүүжилттэй “Онцгой байдлын үеийн дэмжлэг болон хөдөлмөр эрхлэлтийн төсөл”-ийн хүрээнд 2024 онд AFIM Mongolia ТББ-ын хийсэн албан бус сектор, албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар суурь судалгаа.

бус хөдөлмөр эрхлэгчдийг эдийн засгийн үйл ажиллагааны үндсэн салбараар авч үзэхэд, үйлчилгээний салбарт 65 хувь, боловсруулах үйлдвэрлэл, барилгын салбарт 35 хувь нь ажиллаж байна.

Уул уурхайн салбарын албан бус ажил эрхлэгчдийн түвшин 2019 оноос 2023 оны хооронд 14 хувиас 2 хувь хүртэл буурсан байна. Мөн адил Усан хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагааны салбарын албан бус хөдөлмөр эрхлэгчийн түвшин 2019-2023 онд 25 хувиас 9 хувь болж буурсан. Харин Урлаг үзвэр, тоглоом наадмын салбарын тус үзүүлэлт 2019 онд 9 хувь байсан нь 2023 онд 20 хувьд хүрч өссөн.

2023 оны байдлаар ХААБС-т албан бус хөдөлмөр эрхлэгчдийн 63 хувь нь үйлчилгээний салбарт, 37 хувь нь аж үйлдвэр, барилгын салбарт ажиллаж байна. Албан бус хөдөлмөр эрхлэгчдийн хамгийн олон нь буюу 27 нь хувь бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхэлдэг бол 18 хувь нь боловсруулах үйлдвэрлэл, 17 хувь нь барилгын салбар, 15 хувь нь тээвэр, агуулахын салбарт ажиллаж байна.

Албан бус сектор ба албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаарх Монгол Улсын хууль, эрх зүйн орчин, зохицуулалт

Монгол Улсад бизнесийн үйл ажиллагаа болон хөдөлмөр эрхлэлтийн харилцааг зохицуулж буй хууль тогтоомжид албан бус сектор, албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн харилцааг зохицуулсан нарийвчилсан зүйл, заалт байхгүй ч албан бус сектор, албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаарх заалтууд хууль тогтоомжид тусгагдсан байна. Дэлхийн олон улс оронд албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн эсэх үзүүлэлтийг ашиглан тооцдог. Монгол улс ч гэсэн албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг тодорхойлохдоо тус үзүүлэлтийг ашигладаг. Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 7.1-д “Нийгмийн даатгал нь албан журмаар болон сайн дураар даатгуулах гэсэн хэлбэртэй байна” гэж заасан. Энэ заалт нь албан бус сектор болон албан бус хөдөлмөр эрхлэгч, иргэд сайн дураар даатгуулах сонголтод илүү хамаатай бөгөөд төрөөс үзүүлэх хөнгөлөлт, урамшуулал, нийгмийн хамгаалал, банкны зээлд хамрагдах зэрэг хэрэгцээ, шаардлагаас хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр өөрийн санаачилгаараа даатгуулж болох боломжийг бүрдүүлсэн байдаг.

Албан бус хөдөлмөр эрхлэгчид нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын зохицуулалт, нийгмийн хамгааллын тэтгэмж зэрэг албан ажиллагсад олгодог хууль эрх зүйн хамгаалалтад хамрагдаж чаддаггүйгээс тэдний орлого тогтворгүй, хөдөлмөрийн нөхцөл тааруу, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмж, нийгмийн хамгаалал хязгаарлагдмал байна.

Монгол Улсад албан бус хөдөлмөр эрхлэлт нь нийт хөдөлмөр эрхлэлтийн томоохон хувийг эзэлж байгаа бөгөөд ажиллагчдын нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн нөхцөл, орлогын тогтвортой байдалд сөргөөр нөлөөлж байна. Иймээс албан бусаас албан эдийн засагт шилжилтийг дэмжих, албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн өсөлтөөс урьдчилан сэргийлэх бодлогын стратегийг боловсруулах шаардлагатай байна.

Төслийн хүрээнд Монгол Улс дахь албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаарх олон улсын жишигт нийцсэн тодорхойлолт, хэмжилтийн арга зүй, 2019–2023 оны Ажиллах хүчний судалгааны мэдээлэлд суурилсан статистик дүн шинжилгээ, түүнчлэн холбогдох хууль эрх зүй, бодлогын зохицуулалтын талаар суурь судалгааг хийсэн. Мөн албан бус хөдөлмөр эрхлэгчдийн онцлогийг салбар, хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал, орлого, хөдөлмөрийн нөхцөл, хүн ам зүйн хүчин зүйлээр нь шинжилж, албан ёсны хөдөлмөр эрхлэлтийн боломж хязгаарлагдмал байдал, зохицуулалт болон татварын дарамт, үр чадварын үл нийцэл зэрэг албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг бий болгож буй гол хүчин зүйлсийг тодорхойлсон. Судалгаа нь суурь мэдээллийг гаргасан хэдий ч хэд хэдэн асуудал цаашид нарийвчлан судлах шаардлагатай хэвээр байна. Үүнд салбар болон бүс нутгийн түвшин дэх албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн суурь хүчин зүйлсийн талаарх гүнзгийрүүлсэн шинжилгээ хязгаарлагдмал, одоо хэрэгжиж буй бодлого, хөтөлбөрүүдийн үр нөлөөний үнэлгээ хангалтгүй, мөн хэрэгжүүлэх тодорхой механизм, эрэмбэлсэн тэргүүлэх чиглэл, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тогтолцоо бүхий цогц бөгөөд хэрэгжүүлэх боломжтой бодлогын стратеги дутмаг байна. Түүнчлэн, судалгааны үр дүнг албан ёсны эдийн засагт шилжих үйл явцыг дэмжих бодлогын тодорхой хувилбарууд болон институцийн зохицуулалтын арга хэмжээнд тусган боловсруулах чиглэлээр цаашид ажиллах шаардлагатай байна.

Иймд ГБХНХЯ албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний бодлогын стратегийг боловсруулах ажлыг удирдан зохион байгуулж, бодлогын чиглэл, стратегийн хүрээ, хэрэгжилтийн механизмыг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах техникийн зөвлөх ажиллуулахаар төлөвлөж байна.

Энэхүү ажлын хүрээнд албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг боловсруулах ахлах зөвлөхийн удирдлага дор Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратеги боловсруулахад шаардлагатай судалгаа, тоо, мэдээлэл цуглуулах, дүгнэлт гаргах, Ахлах зөвлөхийн зүгээс албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратеги боловсруулахад шаардлагата баримт бичгийг боловсруулж бэлтгэх болон холбогдох бусад ажлуудыг зохион байгуулна.

ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

Ажлын зорилго:

Ажлын даалгаврын зорилго нь 2024 оны суурь судалгааны үр дүн, дүгнэлтэд үндэслэн албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратегийг боловсруулахад ахлах зөвлөхөд техникийн болон зохицуулалтын дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Техникийн зөвлөх нь судалгаа, шинжилгээ хийх, оролцогч талуудтай зөвлөлдөх уулзалтуудыг зохион байгуулах, бодлогын стратегийн баримт бичгийн төсөл боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

Ажлын хүрээ:

Техникийн зөвлөх нь дараах үндсэн ажлуудыг гүйцэтгэнэ. Үүнд:

- Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаарх судалгаа болон бодлогын дүн шинжилгээ хийхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- Оролцогч талуудын зөвлөлдөх уулзалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратегийн баримт бичиг боловсруулахад Ахлах зөвлөхөд дэмжлэг үзүүлэх;
- Бодлогын стратегийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- Стратегийн баримт бичгүүдийг эцэслэн боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;

Гүйцэтгэх ажлууд: Техникийн зөвлөх нь дараах ажлуудыг гүйцэтгэнэ:

1) Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаарх судалгаа болон бодлогын дүн шинжилгээ хийхэд дэмжлэг үзүүлэх;

- Салбар, бүс нутаг болон албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бүлгүүдэд албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг бий болгож буй хүчин зүйлстэй холбоотой тоон болон чанарын мэдээллийг эмхэтгэн нэгтгэх;
- 2024 оны суурь судалгаанд тодорхойлсон аналитик зөрүүг арилгах, мөн одоо хэрэгжиж буй бодлого, хөтөлбөр, зохицуулалтын үр нөлөөг үнэлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- Дундаас дээш орлоготой орнуудын албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг албажуулах чиглэлээр хэрэгжүүлсэн амжилттай стратеги, туршлагыг судалж, нэгтгэн дүгнэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

2) Оролцогч талуудын зөвлөлдөх уулзалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

Ажлын даалгаврын хүрээнд техникийн санал авах, салбарын онцлог асуудлуудыг тодорхойлох, мөн оролцогч талуудын оролцоог хангах зорилгоор уулзалт, зөвлөлдөх хэлэлцүүлгийг зохион байгуулна.

- Оролцогчдын жагсаалт, уулзалтын материал, хэлэлцэх асуудал, танилцуулга (PowerPoint), уулзалтын тэмдэглэл зэргийг бэлтгэх;
- Уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах байршил, тоног төхөөрөмж, онлайн платформ, оролцогчдын бүртгэл зэрэг ложистикийн асуудлыг хариуцан зохион байгуулах;
- Оролцогч талуудын зөвлөлдөх уулзалтаас гарсан санал, дүгнэлт, зөвлөмжийг нэгтгэж системчлэх;

3) Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын стратегийн баримт бичиг боловсруулахад Ахлах зөвлөхөд дэмжлэг үзүүлэх;

Ахлах зөвлөхийн удирдлага дор бодлогын стратегийн баримт бичгийг дараах ажлуудыг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллана:

- Бодлогын дүн шинжилгээ, стратегийн зорилт, санал болгож буй арга хэмжээ болон оролцооны чиглэлийг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- Стратегийн төсөлд оролцогч талуудын санал, зөвлөмжийг тусгах;
- Татвар, нийгмийн даатгал, бизнесийн зохицуулалтын чиглэлээр хэрэгжүүлэх бодлогын арга хэмжээ, санал, зөвлөмж боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;

4) Бодлогын стратегийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;

Ахлах зөвлөхийн удирдлага дор хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний дараах хэсгүүдийг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

- Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хугацаа, үйл ажиллагааны дараалал, хариуцах байгууллага, хяналт-шинжилгээний механизм болон шалгуур үзүүлэлтүүдийг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- Стратегийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай өртгийн тооцоо болон санхүүжилтийн механизмыг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- Стратегийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;

5) Стратегийн баримт бичгүүдийг эцэслэн боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;

- ГБХНХЯ-ны санал, зөвлөмжийг шинэчилсэн төсөлд тусгах;
- Эцсийн тайланд хавсаргах зураг, хүснэгт, график болон бусад шаардлагатай баримт бичгийг бэлтгэх;
- PowerPoint танилцуулга болон товч тайлан бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

Зөвлөлдөх уулзалт: Татварын албаны ажилтан, удирдлагууд, нийгмийн даатгалын байгууллагын менежер, мэргэжилтнүүд, орон нутгийн засаг захиргааны албан тушаалтнууд зэрэг гол оролцогч талуудтай онлайн зөвлөлдөх уулзалт зохион байгуулна. Онлайн уулзалтын үргэлжлэх хугацаа 1.5 цагаас хэтрэхгүй байна.

Дараах судалгааны тайлан болон бусад холбогдох материалыг ашиглана:

-Ажиллах хүчний судалгаа (ҮСХ)

-Албан бус хөдөлмөр эрхлэгчдийн төлөв байдал (ОУХБ, ХНХСҮСИ)

<https://www.social-protection.org/gimi/Course.action?id=3>

-Албан бус эдийн засагт ажиллагчдын нийгмийн хамгааллыг өргөжүүлэх (ОУХБ)

https://www.ilo.org/beijing/what-we-do/publications/WCMS_834558/lang--en/index.htm

-Сүүдрийн эдийн засгийн судалгаа ба тооцоолол, 2015-2018 (ҮСХ)

http://1212.mn/BookLibraryDownload.ashx?url=NOE_2015-2018.pdf&ln=Mn.

- Дэлхийн банкны санхүүжилттэй “Онцгой байдлын үеийн дэмжлэг болон хөдөлмөр эрхлэлтийн төсөл”-ийн хүрээнд 2024 онд AFIM Mongolia ТББ-ын хийсэн албан бус сектор, албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар суурь судалгаа

-Дэлхийн банкны “Албан бус байдлын урт сүүдэр: Сорилт ба бодлого” тайлан, 2022.

The Long Shadow of Informality: Challenges and Policies

-Дэлхийн банкнаас ГБХНХЯ-ны Нийгмийн даатгалын бодлогын газрын багт танилцуулсан албан бус хөдөлмөр эрхлэгчдэд нийгмийн хамгааллыг хүртээмжтэй болгох талаарх PowerPoint танилцуулгын слайдууд;

-Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын “Албан бус эдийн засаг дахь ажиллагчдад нийгмийн хамгааллыг хүртээмжтэй болгох нь: Олон улсын туршлагаас суралцах нь” тайлан, 2022;

-Монгол дахь албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал, ОУХБ, 2021.

<https://www.ilo.org/publications/state-informal-employment-mongolia-survey-report>

- Сүүлийн үеийн бусад холбогдох тайлан.

Нийлүүлэх бүтээгдэхүүн:

Зөвлөх нь дараах бүтээгдэхүүнийг нийлүүлнэ:

Бүтээгдэхүүн 1. 2026 оны 06 дугаар сарын 30-ны дотор:

1.1 Суурь судалгааны дүн шинжилгээ болон албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийг албажуулах чиглэлээр хэрэгжүүлсэн амжилттай стратеги, туршлагын талаарх нэгтгэсэн тайлан;

1.2 Одоо хэрэгжиж буй бодлого, хөтөлбөр болон зохицуулалтын журмын үнэлгээтэй холбоотой аналитик мэдээлэл, дүн шинжилгээний тайлан;

Бүтээгдэхүүн 2. 2026 оны 08 дугаар сарын 31-ний дотор:

2.1 Уулзалт, хэлэлцүүлгийн оролцогч талуудаас гарсан санал, зөвлөмжийг нэгтгэсэн тайлан.

2.2 Стратегийн төслийг боловсруулахад шаардлагатай бодлогын дүн шинжилгээ болон санал болгож буй арга хэмжээ;

2.3 Татвар, нийгмийн даатгал болон бизнесийн зохицуулалтын бодлогын чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал, зөвлөмж;

Бүтээгдэхүүн 3. 2026 оны 10 дугаар сарын 30-ны дотор:

3.1 Стратегийн хэрэгжилтийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажилласан ажлын тайлан;

3.2 Стратегийн хэрэгжилтийн төлөвлөгөөний хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ;

3.3 Эцсийн стратегийн баримт бичиг боловсруулахад ашигласан материал болон слайд танилцуулга;

Гэрээний хугацаа:

Зөвлөх нь уг ажлыг нийт ажлын 5 сарын хугацаанд буюу 2026.06.01-ээс 2026.10.30-ны хооронд гүйцэтгэнэ. Гэрээг сунгах боломжгүй.

Гэрээний үнэ:

Гэрээний үнийн дүн нь зөвлөхтэй тохиролцсон тогтсон дүн байна. Гэрээний нийт үнийн дүн **45,000,000** төгрөг байх бөгөөд ажлын даалгаварт заасан ажлуудыг гүйцэтгэхэд шаардагдах бүх зардлууд багтсан байна.

Мониторинг, явцын хяналт, тайлагналтад тавигдах шаардлагууд:

Зөвлөх нь дээр дурдсан ажлыг ГБХНХЯ болон НТХН-ийн удирдамж, хяналтын дор гүйцэтгэнэ. Зөвлөхийн ажлын гүйцэтгэлийг дараах шалгуур үзүүлэлтээр үнэлнэ:

- 1) Ажлын даалгаварт тусгасан ажлуудыг бүрэн гүйцэтгэсэн байдал;
- 2) Төлөвлөсөн ажлуудаа хугацаанд нь хэрэгжүүлсэн байдал;
- 3) Гүйцэтгэсэн ажлын чанар.

Тайлагналт:

Зөвлөх нь ГБХНХЯ болон НТХН-д ажлаа тайлагнаж ажиллана. Зөвлөх нь гэрээний төлбөрийн хуваарьт заасан төлбөр авахын өмнө ГБХНХЯ болон НТХН-д Бүтээгдэхүүн хүлээж авах маягтыг бөглөж ирүүлнэ.

Төлбөрийн хуваарь:

Гэрээний үнийн дүн нь энд заасан хугацааг сунгасан эсэхийг үл харгалзан үр дүнд суурилсан тогтсон дүн байна. Гэрээний төлбөрийг дараах хуваарийн дагуу төлнө:

Бүтээгдэхүүн	Төлбөр
Бүтээгдэхүүн 1.1, 1.2	Зөвлөх үйлчилгээний ажлын хөлсний 30%
Бүтээгдэхүүн 2.1; 2.2 ба 2.3	Зөвлөх үйлчилгээний ажлын хөлсний 30%
Бүтээгдэхүүн 3.1; 3.2 ба 3.3	Зөвлөх үйлчилгээний ажлын хөлсний 40%

Зөвлөхийн нийлүүлсэн бүтээгдэхүүнийг ГБХНХЯ/НТХН хүлээн авсны дараа төлбөрийг олгоно.

ШААРДЛАГАТАЙ УР ЧАДВАР, АЖЛЫН ТУРШЛАГА

Зөвлөх нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

Боловсрол:

- Эдийн засаг, хөдөлмөрийн эдийн засаг, нийгмийн хамгаалал, төрийн удирдлага, хөгжлийн судалгаа, эсхүл холбогдох чиглэлээр магистр болон түүнээс дээш зэрэгтэй байх;
- Докторын зэрэгтэй бол давуу тал болно.

Туршлага:

- Эдийн засаг, хөдөлмөрийн зах зээл, нийгмийн хамгаалал, хөгжлийн бодлого зэрэг холбогдох чиглэлээр 3-аас доошгүй жил ажилласан туршлагатай байх;

- Хөдөлмөр эрхлэлт, ялангуяа албан бус хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн зах зээлийн бодлого, нийгмийн хамгааллын чиглэлээр судалгаа, өгөгдөл боловсруулах, дүн шинжилгээ хийх туршлагатай байх;
- Судалгаа, тайлан боловсруулах, мэдээлэл нэгтгэх, аналитик материал бэлтгэх чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх;
- Төрийн байгууллага, судалгааны байгууллага, төсөл хөтөлбөр, эсхүл олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллаж байсан туршлагатай бол давуу тал болно;
- Бодлого, стратеги, хөтөлбөр боловсруулах ажилд дэмжлэг үзүүлж байсан туршлагатай бол давуу тал болно.

Ур чадвар:

- Тоон болон чанарын мэдээлэл боловсруулах, дүн шинжилгээ хийх чадвартай;
- Судалгааны үр дүнг хүснэгт, график, тайлан хэлбэрээр боловсруулж танилцуулах чадвартай;
- Тайлан, баримт бичгийг логик уялдаатай, ойлгомжтой бичих чадвартай;
- MS Excel, PowerPoint болон өгөгдөл боловсруулах бусад програм ашиглах чадвартай;
- Харилцааны болон багаар ажиллах чадвартай, зохион байгуулалт сайтай;
- Англи хэлний ярианы болон бичгийн өндөр түвшний мэдлэгтэй;